

Silahlı Çatışmalar ve Diğer Şiddet Ortamlarında Sağlık Çalışanlarının Korunmasına ve Dokunulmazlığına İlişkin DTB Açıklaması

62. DTB Genel Kurul Toplantısında kabul edilmiştir. Montevideo, Uruguay, Ekim 2011.

GİRİŞ

Savaşlar ve silahlı çatışmalar sırasında hastaneler ve diğer sağlık kurumları çoğu kez saldırıya maruz kalmakta ve başka amaçlar için kullanılmakta, hastalar ve sağlık çalışanları ise yaşamlarını yitirmekte ya da yaralanmaktadır. Bu tür saldırılar Cenevre Sözleşmelerinin (1949), Cenevre Sözleşmelerine Ek Protokollerin (1977) ve DTB'nin savaş zamanlarına ilişkin yönetmeliklerinin (2006) ihlali anlamını taşır.

Dünya Tabipler Birliği silahlı çatışma durumlarında sağlık çalışanları ve kurumlarına yönelik olup belgelendirilmiş saldırıların kınanmasında faal bir kuruluş olmuştur. Uluslararası Kızılhaç Komitesi (ICRC) Cenevre Sözleşmeleri ve bu sözleşmelerin Ek Protokolleri uluslararası ve uluslararası nitelik taşımayan silahlı çatışmalarda sağlık çalışanlarını korur. Savaşan tarafların, yaralı ve hasta askerlere ve sivillere yönelik tıbbi bakıma müdahale etmeme, sağlıkla ilgili çalışmalara saldırıda bulunmama, tehdit etmeme ya da bu çalışmaları engellememe görevi vardır. Hekimler ve diğer sağlık çalışanlarının tarafsız oldukları kabul edilmeli ve görevlerini yerine getirmeleri engellenmemelidir.

Sağlık çalışanları ve kurumlarına yönelik şiddete ilişkin sistematik raporların ve belgelerin bulunmayışı gerek siviller gerekse askeri personel için bir tehdit oluşturmaktadır. Korumaya yönelik stratejiler geliştirilmesi ve savaş yasalarına daha fazla uyulmasını sağlamaya yönelik çabalar, bu tür bilgiler elde olmadıkça sekteye uğrayacaktır.

AÇIKLAMA

Dünya Tabipler Birliği silahlı çatışmalarda sağlık çalışanlarına, kurumlarına ve araçlarına yönelik tüm saldırıları ve bunların başka amaçlar için kullanımını kınar. Bu tür saldırılar yardıma ihtiyaç duyan insanları büyük bir tehlikenin içine atmakta, hekimlerin ve diğer sağlık çalışanlarının çatışmalı alanları terk etmesi sonucunda tıbbi personel sıkıntısı ortaya çıkabilmektedir.

Halihazırda sağlık çalışanlarına ve kurumlarına yönelik saldırılar konusunda veri toplanmasından sorumlu herhangi bir taraf bulunmamaktadır. Saldırlardan sonra veri toplanması sağlık çalışanlarının ve kurumlarının saldırıya maruz kalma nedenlerinin belirlenmesinde büyük önem taşır. Böylelikle, gerçekleşen saldırıların mahiyeti ortaya çıkarılır ve gelecekteki saldırıların önlenmesi için gerekli adımlar atılır. Tüm saldırılar gerektiği gibi araştırılmalı, Cenevre Sözleşmeleri ve Protokollerinin ihlalinde sorumlu olanlar yargı önüne çıkarılmalıdır.

DTB, ilgili uluslararası kuruluşlardan, silahlı çatışmalarda hekimlere, diğer sağlık çalışanlarına ve sağlık kurumlarına yönelik saldırılarla ilgili verilerin toplanması ve yaygınlaştırılmasını için gerekli kaynaklara sahip mekanizmalar oluşturmaları talebinde bulunur. Bu tür mekanizmalar arasında Birleşmiş Milletler bünyesinde yeni bir makam olarak Sağlık alışanlarının Bağımsızlığı ve Dokunulmazlığı Raportörlüğü de yer alabilir. DTB'nin Birleşmiş Milletler Sağlık alışanlarının Bağımsızlığı ve Dokunulmazlığı Raportörlüğü kurulması neresinde (1997) belirtildiği gibi "Yeni raportörün görevi, savaş bölgelerinde ya da siyasal gerilim ortamlarında hekimlerin serbestçe hareket edebilmelerinin ve hastaların herhangi bir ayrıma maruz kalmadan tıbbi tedaviye erişebilmelerinin izlenmesi olacaktır."

Bir raporlama sistemi oluşturulduğunda DTB ye kuruluşlarına bilgileri dahilindeki silahlı çatışmaları rapor etmeleri tavsiyesinde bulunacaktır.